

CLUJ-NAPOCA/KOLOZSVÁR/KLAUSENBURG – 700

KOLOZSVÁR 700 ÉVE KIRÁLYI VÁROS

NEMZETKÖZI TUDOMÁNYOS KONFERENCIA

KOLOZSVÁR, 2016. NOVEMBER 10–13.

CSÜTÖRTÖK, 2016. NOVEMBER 10.

Babeş-Bolyai Tudományegyetem központi épülete

Farkas / Mihail Kogălniceanu utca 1. szám, Aula Magna

15.00 *Regisztráció*

16.00–16.30 *A konferencia megnyitója. Köszöntő beszédek*

PLENÁRIS ELŐADÁSOK

Elnök: **Ghitta, Ovidiu**

16.30–17.00 **Zsoldos Attila** (Magyar Tudományos Akadémia Bölcsészettudományi Kutatóközpont Történettudományi Intézete):
Kolozsvár 1316. évi kiváltságolásának előzményei

17.00–17.30 **Rusu, Adrian Andrei** (Kolozsvár, a Román Tudományos Akadémia Régészeti és Művészettörténeti Intézete): *A személyre szabott anyagi kultúra termelésének nyomában a késő középkori Kolozsváron*

17.30–18.00 **Kovács András** (Kolozsvár, Babeş-Bolyai Tudományegyetem): *Kolozsvár város legrégebbi számadáskönyvéről (1453)*

18.00–18.30 **Crăciun, Maria** (Kolozsvár, Babeş-Bolyai Tudományegyetem): *A plébániatemplom szerepe az antitrinitárius egyházban a kora újkori Erdélyben*

19.30 A Babeş-Bolyai Tudományegyetem **fogadása** – Egyetemiek Háza előcsarnoka (Színház / Emmanuel de Martonne utca 1. szám)

PÉNTEK, 2016. NOVEMBER 11.		
	I. SZAKOSZTÁLY Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem, Aula Magna, Tordai út / Str. Calea Turzii 4. szám	II. SZAKOSZTÁLY Babeş-Bolyai Tudományegyetem Történeti Intézete, Aula Ferdinand, Jókai / Napoca utca 11. szám
9.00 – 10.20	ELŐADÁSOK Elnök: Lupescu Radu	ELŐADÁSOK Elnök: Sipos Gábor
9.00 – 9.20	Gündisch, Konrad (München, Dél-Kelet Német Történelmi és Kulturális Intézet, Ludwig Maximilians Egyetem): <i>Az 1316. évi kiváltságolás előzményeiről – a szászok letelepítése Kolozsváron és a város környékén</i>	Draskóczy István (Budapest, Eötvös Loránd Tudományegyetem): <i>Kolozsvár helye a középkori erdélyi peregrinációban</i>
9.20 – 9.40	Sălăgean, Tudor (Kolozsvár, Erdélyi Néprajzi Múzeum): <i>Kolozsvár a 13. század második felében. Feltételezések és bizonyosságok</i>	Szögi László (Budapest, Eötvös Loránd Tudományegyetem): <i>Kolozsvár városi diákok az európai egyetemeken 1526–1919</i>
9.40 – 10.00	Szende Katalin (Budapest, Közép-európai Egyetem): <i>Hospesekből polgárok: városi kiváltságok és következményeik az Anjou-kori Magyarországon</i>	Varga Júlia (Budapest, Eötvös Loránd Tudományegyetem Levéltára): <i>A jezsuita oktatás Kolozsváron a 16–18. században</i>

10.00 – 10.20	Blazovich László (Szeged, Magyar Nemzeti Levéltár Csongrád Megyei Levéltára): <i>Kolozsvár, a szabad királyi város</i>	Gaal György (Kolozsvár, Kelemen Lajos Múemlékvédő Társaság): <i>A Báthory-egyetemtől a Ferdinánd Egyetemig. A kolozsvári felsőoktatás első századai</i>
10.20 – 10.40	Hozzászólások, vita	
10.40 – 11.00	Kávészünet	
11.00 – 12.20	ELŐADÁSOK Elnök: Rusu, Adrian Andrei	ELŐADÁSOK Elnök: Zsoldos Attila
11.00 – 11.20	Gáll Erwin (Bukarest, a Román Akadémia “Vasile Pârvan” Régészeti Intézete) – Gergely Balázs (Kolozsvár, Kolozsvár Polgármesteri Hivatala) – Nagy Szabolcs (Kolozsvár, Erdélyi Nemzeti Történeti Múzeum): <i>Kolozsvár születése II. Régészeti adatok Kolozsvár kora-középkori és középkori településterületéhez (11–14/15. század)</i>	Weisz Boglárka (Magyar Tudományos Akadémia Bölcsészettudományi Kutatóközpont Történettudományi Intézete): <i>A városi gazdálkodás a középkorban. Kolozsvár gazdasági kiváltságai</i>
11.20 – 11.40	Feld István (Budapest, Eötvös Loránd Tudományegyetem): <i>A Magyar Királyság középkori városerődítéseihez</i>	Rüsz-Fogarasi Enikő (Kolozsvár, Babeş-Bolyai Tudományegyetem): <i>Kolozsvár számadásai és a kolozsvári városgazdálkodás a fejedelemség korában</i>
11.40 – 12.00	Lupescu Radu (Kolozsvár, Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem): <i>Kolozsvár középkori városfalai</i>	Pakó László (Kolozsvár, Erdélyi Múzeum-Egyesület): <i>A kolozsvári direktorok és a városi vagyon gyarapítása (1584–1660)</i>
12.00 – 12.20	Csók Zsolt (Kolozsvár, Erdélyi Nemzeti Történeti Múzeum): <i>Leletmentés Kolozsvár belvárosában: a Kinizsi Pál utca 5. szám alatti régészeti kutatás</i>	Flóra Ágnes (Kolozsvár, a Román Nemzeti Levéltár Kolozs Megyei Igazgatósága): <i>1709 – egy kiváltságlevél története</i>
12.20 – 12.40	Hozzászólások, vita	
12.40 – 14.00	A „Kolozsvár kiváltságlevelei” című kiállítás megtekintése, Erdélyi Nemzeti Történeti Múzeum (magyar nyelvű tárlatvezetés)	
14.00 – 15.20	Ebédészünet (Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet, Bocskai / Avram Iancu tér 13. szám)	
15.20 – 16.40	ELŐADÁSOK	ELŐADÁSOK

	Elnök: Szócs Péter Levente	Elnök: Rüsz-Fogarasi Enikő
15.20 – 15.40	Albu, Ioan (Nagyszeben, Nagyszebeni „Lucian Blaga” Egyetem): <i>Az erdélyi városok önreprezentációja a középkorban a feliratok tükrében</i>	Kenyeres István (Budapest, Budapest Főváros Levéltára): <i>Buda és Pest középkori levéltárjai</i>
15.40 – 16.00	Marcu Istrate, Daniela (Bukarest, a Román Akadémia “Vasile Pârvan” Régészeti Intézete): <i>Tipikus és atipikus a dél-erdélyi városi temetkezési körzetek adminisztrációjában a 12–16. században</i>	Gulyás László Szabolcs (Nyíregyháza, Nyíregyházi Főiskola): <i>A „földesúri szféra” rejtelmek: a középkori mezővárosok kialakulásának birtokjogi vonatkozásai</i>
16.00 – 16.20	Mészáros Orsolya (Budapest, Eötvös Loránd Tudományegyetem): <i>Városi vízellátás a Duna-menti középkori városokban</i>	Gálfi Emőke (Kolozsvár, Erdélyi Múzeum-Egyesület): <i>A kolozsvári és a gyulaféhevári ötvösök viszállya a 16. század végén</i>
16.20 – 16.40	Crîngaci Țiplic, Maria (Nagyszeben, a Román Akadémia Társadalomtörténeti Kutatóintézete) – Țiplic, Ioan-Marian (Nagyszeben, Nagyszebeni „Lucian Blaga” Egyetem): <i>Dél-Erdély a 13. században, mezsgye a katolikus és nem katolikus területek között</i>	Bogdándi Zsolt (Kolozsvár, Erdélyi Múzeum-Egyesület): <i>A kolozsmonostori konvent és Kolozsvár a 16. század második felében</i>
16.40 – 17.00	Hozzászólások, vita	
17.00 – 17.20	Kávészünet	
17.20 – 18.40	ELŐADÁSOK Elnök: Feld István	ELŐADÁSOK Elnök: Pakucs Mária
17.20 – 17.40	Sipos Gábor (Kolozsvár, Erdélyi Múzeum-Egyesület): <i>A kolozsvári reformátusok a 17–18. században</i>	Dincă, Adinel (Kolozsvár, Babeş-Bolyai Tudományegyetem): <i>Kolozsvár városa és a Szentszék a középkorban: néhány oklevél tanúságának újratárgyalása</i>
17.40 – 18.00	Weisz Attila (Kolozsvár, Művészeti és Design Egyetem): <i>BA 1651</i>	Derzsi Júlia (Nagyszeben, a Román Akadémia Társadalomtudományi Kutatóintézete): <i>Szeben és az Erdélyi Szász Nemzeti Universitas igazgatása a 16. század utolsó harmadában</i>
18.00 – 18.20	Kovács Zsolt (Kolozsvár, Babeş-Bolyai	Szirtes Zsófia (Budapest, Eötvös Loránd

	Tudományegyetem): <i>A kolozsvári Wesselényi-kert. Adalékok az erdélyi városi barokk kertek történetéhez</i>	Tudományegyetem): <i>Katonaság és polgárság együttélése Nagyszebenben a Habsburg-uralom kezdetén</i>
18.20 – 18.40	Orbán János (Marosvásárhely, Maros Megyei Múzeum): <i>Kolozsvár és Marosvásárhely. Építészeti kapcsolatok a barokk és a klasszicizmus korában</i>	Ciobanu, Vasile (Nagyszeben, a Román Akadémia Társadalomtudományi Kutatóintézete): <i>A kolozsvári egyetem 1940–1945 közötti szebeni tartózkodása és a szebeni mindennapi életre gyakorolt hatása</i>
18.40 – 19.00	Hozzászólások, vita	
19.30	A Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem fogadása – Természettudományi és Művészeti Kar előcsarnoka, Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem, Tordai út / Str. Calea Turzii 4. szám	
SZOMBAT, 2016. NOVEMBER 12.		
	I. SZAKOSZTÁLY Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem, Aula Magna, Tordai út / Str. Calea Turzii 4. szám	II. SZAKOSZTÁLY Babeş-Bolyai Tudományegyetem Történeti Intézete, Aula Ferdinand, Jókai / Napoca utca 11. szám
9.00 – 10.20	ELŐADÁSOK Elnök: Crăciun, Maria	ELŐADÁSOK Elnök: Flóra Ágnes
9.00 – 10.20	Papp Szilárd (Budapest, Szépművészeti Múzeum): <i>A kolozsvári Szent Mihály-plébániatemplom előzményeinek kérdése és a mai épület szentélyfejének boltozatai</i>	Jeney-Tóth Annamária (Debrecen, Debreceni Egyetem): <i>Kolozsvár és a Rákóczyak. Fejedelmi kíséret és a város ünnep- és hétköznapijai a két Rákóczy György fejedelemsége idején</i>
9.00 – 9.20	Firea, Ciprian (Kolozsvár, Román Akadémia Régészeti és Művészettörténeti Intézete): <i>Kolozsvári plébánosok, mint a művészetek és a liturgia patrónusai a középkorban és a reneszánsz idején</i>	Papp Klára (Debrecen, Debreceni Egyetem): <i>Arisztokrata hétköznapiak Kolozsváron – családi levelezések tanúsága szerint</i>
9.20 – 9.40	Lupescu Makó Mária (Kolozsvár, Babeş-Bolyai Tudományegyetem): <i>Koldulórendek a reformáció hajnalán Erdélyben</i>	Fehér Andrea (Kolozsvár, Erdélyi Múzeum-Egyesület): <i>Bűn és bűnhődés. Nők által elkövetett bűncselekmények megítélése a 18. századi Kolozsváron</i>
9.40 – 10.00	Florea, Carmen (Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár): <i>A jótékonykodás gyakorlata a középkori</i>	Gyáni Gábor (Budapest, Magyar Tudományos Akadémia Bölcsészettudományi Kutatóközpont Történettudományi Intézete): <i>Flânerie (kószálás): a</i>

	<i>Kolozsváron</i>	<i>várostörténet kulcsfogalma</i>
10.00 – 10.20	Hozzászólások, vita	
10.40 – 11.00	Kávészünet	
11.00 – 12.20	ELŐADÁSOK Elnök: Szende Katalin	ELŐADÁSOK Elnök: Iacob, Dan Dumitru
11.00 – 11.20	Nagy Balázs (Budapest, Közép-európai Egyetem): <i>Városok – rezidenciák – csúcstalálkozók: középkori magyar városok, mint uralkodói találkozási helyszínei</i>	Pop, Ioan-Aurel (Kolozsvár, Babeş-Bolyai Tudományegyetem) – Simon, Alexandru (Kolozsvár, Babeş-Bolyai Tudományegyetem): <i>A Kolozsvár környéki falvak a 14. században – néhány megjegyzés</i>
11.20 – 11.40	Petrovics István (Szeged, Szegedi Egyetem): <i>Pécs: egy püspökváros a késő középkorban</i>	Simon Zsolt (Marosvásárhely, Román Akadémia “Gheorghe Şincai” Társadalomtudományi Kutatóintézete): <i>Szebeni árak és bérek a középkorban</i>
11.40 – 12.00	Magina, Adrian (Resicabánya, Resicabányai Hegyvidéki Bánsági Múzeum): <i>A város és a templom. Vallásos élet a középkori Lippán</i>	Pakucs Mária (Bukarest, a Román Tudományos Akadémia „Nicolae Iorga” Történelmi Intézete): <i>„Török javak” a 16. századi Szebenben</i>
12.00 – 12.20	Gross, Lidia (Kolozsvár, a Román Akadémia „George Bariţiu” Történelmi Intézete): <i>Ütköztetett életrajzok: Ambrosius Litteratus és Ambrosius Sartor/Zabo. Két patrícius polgár a 15. századi Kolozsvárról</i>	Constantinov, Valentin (Kisinyov, a Moldovai Köztársaság Tudományos Akadémiájának Történelmi Intézete): <i>Moldva és az erdélyi városok kapcsolatai a 17. század első évtizedeiben</i>
12.20 – 12.40	Hozzászólások, vita	
12.40 – 14.00	A „Kolozsvár kiváltságleveli” című kiállítás megtekintése, Erdélyi Nemzeti Történelmi Múzeum (román nyelvű tárlatvezetés)	
14.00 – 15.20	Ebédészünet (Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet, Bocskai / Avram Iancu tér 13. szám)	
15.20 – 17.00	ELŐADÁSOK Elnök: Firea, Ciprian	ELŐADÁSOK Elnök: Costea, Ionuţ
15.20 – 15.40	Szócs Péter Levente (Szatmárnémeti, Szatmár Megyei Múzeum): <i>Szatmár és Németi középkori</i>	Gruia, Ana-Maria (Kolozsvár, Erdélyi Nemzeti Történelmi Múzeum): <i>Gyógyszerészek és orvosok a kora újkori Kolozsváron</i>

	<i>topográfijáról</i>	
15.40 – 16.00	Salontai, Sanda (Kolozsvár, a Román Tudományos Akadémia Régészeti és Művészettörténeti Intézete): <i>Kolostor együttesek a középkori város településszerkezetében: a szebeni, brassói és kolozsvári koldulórendi kolostorok</i>	Rus-Cacovean, Ioana (Kolozsvár, Babeş-Bolyai Tudományegyetem): <i>Egy iskolává alakított gyár: A kolozsvári cukorgyár és a Királyi Javítóintézet</i>
16.00 – 16.20	Spânu, Anda-Lucia (Nagyszeben, a Román Akadémia Társadalomtudományi Kutatóintézete): <i>Kolozsvár történeti ábrázolásokon. Georg Hoefnageltől Ludwig Rohbockig</i>	Székely Miklós (Magyar Tudományos Akadémia Bölcsészettudományi Kutatóközpont Művészettörténeti Intézete): <i>Az egykori I. Ferenc József Iparmúzeum szerepe Kolozsvár gazdasági modernizációjában a 19–20. század fordulóján</i>
16.20 – 16.40	Szegedi Edit (Kolozsvár, Babeş-Bolyai Tudományegyetem): <i>A kolozsvári és brassói utcanépek fejlődése a 16-19. század között</i>	Nagy Róbert (Kolozsvár, Babeş-Bolyai Tudományegyetem): <i>Kolozsvár 1900. A fejlődés gazdasági alapjai</i>
16.40 – 17.00		Murádin János Kristóf (Kolozsvár, Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem): <i>Az Erdélyi Párt kolozsvári városi szervezete 1941 és 1944 között</i>
17.00 – 17.20	Hozzászólások, vita	
17.20 – 17.40	Kávészünet	
17.40 – 19.00	ELŐADÁSOK Elnök: Szegedi Edit	ELŐADÁSOK Elnök: Nagy Róbert
17.40 – 18.00	Magina, Livia (Resicabánya, Resicabányai Hegyvidéki Bánsági Múzeum): <i>Városi terek: Karánsebesre vonatkozó topográfiai javaslatok (16–17. század)</i>	Mârza, Radu (Kolozsvár, Babeş-Bolyai Tudományegyetem): <i>Szemelvények Kolozsvár történetéből a boldog békeidők képeslapjain</i>
18.00 – 18.20	Diaconescu, Marius (Bukarest, Bukaresti Egyetem): <i>Városrendezési terv és városépítészeti elemek Nagybányán 1696-ban</i>	Costea, Ionuț (Kolozsvár, Babeş-Bolyai Tudományegyetem): <i>Városi kultúra és reklám a két világháború közötti Kolozsváron</i>
18.20 – 18.40	Iacob, Dan Dumitru (Nagyszeben, a Román	Lönhárt Tamás (Kolozsvár, Babeş-Bolyai

	Akadémia Társadalomtudományi Kutatóintézete): <i>Focșani városterve 1855-ből</i>	Tudományegyetem): <i>Társadalmi mérnökösködés és emlékezetpolitikai töréspontok – Kolozsvár, 1956–1996</i>
18.40 – 19.00	Ardelean, Livia (Kolozsvár, a Román Nemzeti Levéltár Kolozs Megyei Igazgatósága): <i>Máramarossziget – 690 év az első forrásemlítése óta</i>	Bodó Barna (Kolozsvár, Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem): <i>Helytörténet és a közösség önképe</i>
19.00 – 19.20	Hozzászólások, vita	
19.30	Kolozsvár Polgármesteri Hivatalának fogadása – Szabók Bástyája (Bethlen / Baba Novac utca 35. szám) A konferencia zárása	

VASÁRNAP, 2016. NOVEMBER 13.

Reggeli

Távozás

A konferencia programja: <http://hiphi.ubbcluj.ro/>; kv.sapientia.ro